ROUTE INFO | Natuurreservaat ’t Leudal - Haelen

Inleiding

In deze aflevering lopen we door ‘het Leudal’. Een wandeling die eenvoudig in twee delen kan worden gesplitst. Dan loop je twee maal 7,5 km. In het programma starten we bij de parkeerplaats bij St. Elisabeth in Haelen. Maar je kunt ook starten bij de parkeerplaats van ‘de Busjop’ in Heythuysen. De route is prima aangegeven middels de blauwe bordjes met de witte ‘W’ (Water Wandel Wereld’).

KORTE INFO

Startpunt:	*Parkeerplaats (St. Elisabeth -Roggelseweg Haelen)*
Afstand:	*16 km (deel 7 km en deel 8 km)*
Moeilijkheid	*redelijk makkelijk*
Wandelwegen:	*Goed beloopbare paden*
Rolstoelvriendelijk:	*Er is een speciale rolstoelroute aanwezig (met eigen bordjes)*
Horeca:	*St. Elisabeth/De Busjop*

OP PAD MET MATH

Ontdek de Midden-Limburgse Natuur

ROUTE 3

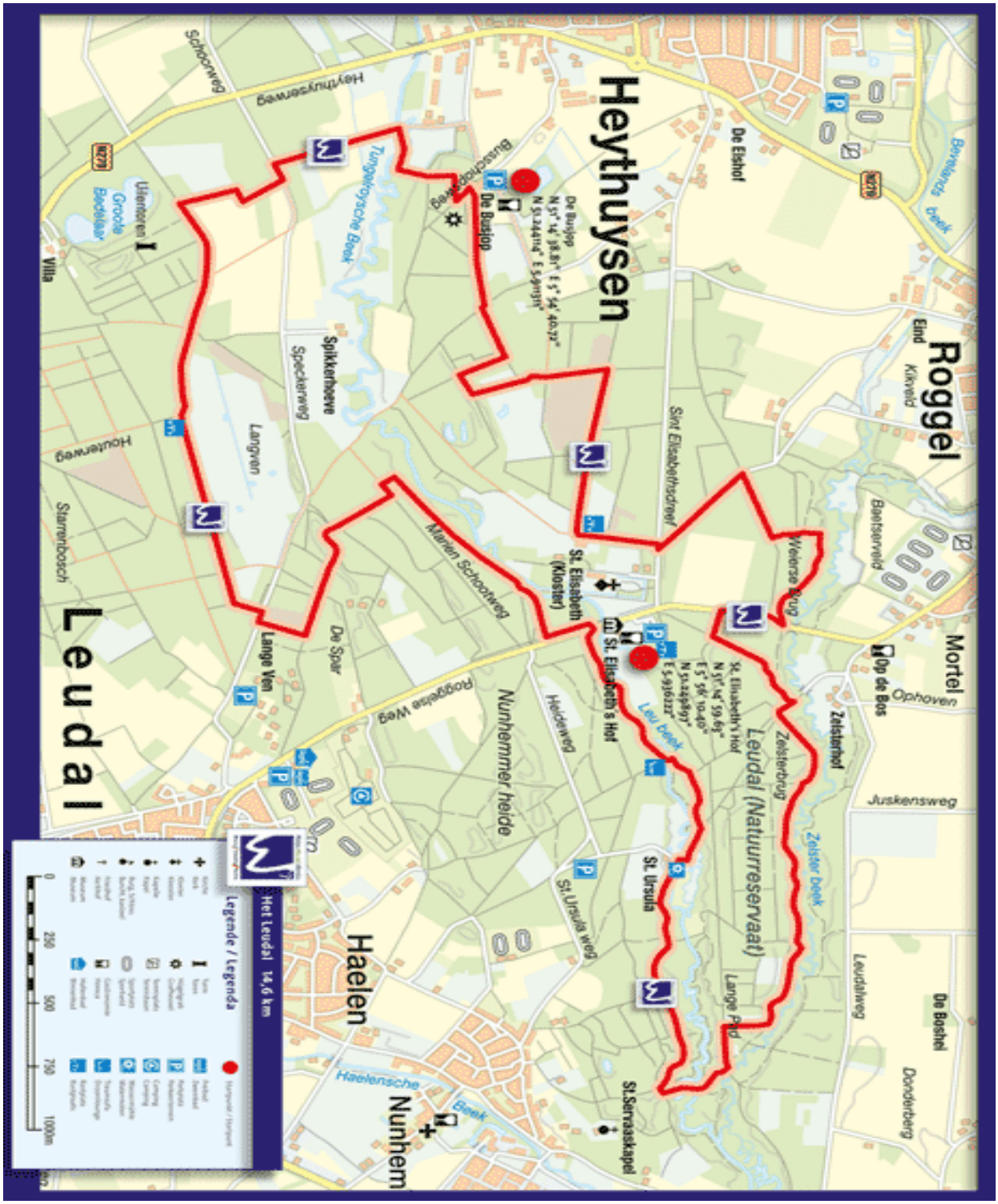

STARTPUNT:
We starten de route op de parkeerplaats die ligt aan de Roggelseweg in Haelen (bij St. Elisabeth en het Leudalmuseum/bezoekerscentrum. U kunt hier gratis parkeren. De wandelroute is goed gemarkeerd met de blauwe bordjes met de 'W'.

1e DEEL LEUDALROUTE | LEUMOLEN-LITSBERG

1. St. ELISABETHSMOLEN

Loopt u richting de St. Elisabethsmolen. Deze molen is aan het eind van de oorlog zwaar beschadigd door de ontploffing van de munitie die hierin was opgeslagen. De restauratie is bijzonder uitgevoerd. De molen kan weer draaien maar toch is te zien dat het gebouw zwaar

beschadigd werd.

Loop de molen voorbij tot het poortje. Ga door het poortje en loop nu het Leudal in richting de Ursulamolen.

2. VISTRAP

Je hoort het wat stromen (links van je). Misschien valt je op dat er naast de hoofdgeul ook nog een zijtak is gevormd. Hierin zitten 'v-vormige trappen'. Vistrappen om precies te zijn. Hierdoor kunnen vissen toch het hoogteverschil overwinnen.

3. IJSVOGELTJE

Je passeert een infobord met informatie over het IJsvogeltje. Dit prachtige vogeltje zou je wel als symbool voor het Leudal kunnen gebruiken. Wist je dat op het oude biljet van 10 Gulden een gedicht over het IJsvogeltje staat?

Het IJsvogeltje nestelt vaak in steile wanden waarin het haar holletjes maakt. Natuurlijk heeft ze een visrijke omgeving nodig om voldoende voedsel te vinden. Door de blauwe veren is vanuit de lucht moeilijk te zien voor roofvogels. Het roestbruine verenpakket aan de onderzijde helpt haar onzichtbaar te zijn voor de visjes. (Foto Hans Smulders).

4. St. URSULAMOLEN

Nadat je ondermeer door een holle weg bent gelopen en 'inheems vogelkers' bent gepasseerd (heb je h'm geroken) lopen we langzaam richting de St. Ursulamolen.

De molen die ook bekend staat als 'Leumolen', dateert uit 1773. De molen werd meerdere malen getroffen door brand en moest dus vaak worden herbouwd. Voor het laatst gebeurde dat in 1961. Deze watermolen is een 'onderslagmolen' die gebruikt werd en wordt als koren- en oliemolen. Je kunt hier trouwens lekker even uitrusten/picknikken.

De molen is voor publiek toegankelijk in onderstaande perioden:
- *Pinksteren – 1 juli: zon- en feestdagen 13:00 – 17:00 uur*
- *1 juli – 31 augustus: zondag t/m donderdag 13:00 – 17:00 uur*

De St. Ursula (ofwel Leumolen)

5. LITSBERG

Tussen de molen en de hoeve loopt een pad (zie de 'W' aanduiding). Loop hierin dan loop je richting 'de Litsberg'. Deze enorme zandafzetting is mede ontstaan in de IJstijd door zand dat hier werd afgezet. De Leu deed het verdere werk door diep in het zandmassief te snijden.

De LITSBERG is al vele jaren een unieke speelplaats voor jeugd. Lekker spelen in en met het zand, slingeren boven het water en natuurlijk plonsen in het water.

In datzelfde water zagen we een koppeltje 'Gele Kwikstaarten' die een heel stuk met ons meetrokken.

Foto Math de Ponti

Als je trouwens nog even extra tijd hebt. Kun je ook nog even doorlopen naar het 'St. Servaaskapelletje' in Nuhnem. Zeker de moeite waard m even te bezoeken.

Wil je dit niet volg dan gewoon de 'W'-bordjes.

6. GROAVEBERG

De Groaveberg is een verhoging van zo'n 6 meter in het landschap langs het Lange Pad (de oudste oost-west verbinding in het Leudal). Het is waarschijnlijk een motte, een door de mens opgeworpen heuvel.

In het verleden heeft de Groaveberg tot vele verhalen geleid, zoals dat van een Roggelse gravin die werd aangezien voor een heks. Toen ze stierf bestond het idee om ze te begraven in het Leudal en het graf zo massief te bedekken met zand, dat haar geest er nooit meer uit zou kunnen komen. Zo ontstond de Groavinneberg, later verbasterd tot Groaveberg.

Op het infobord kun je ook zien hoe de Leu en de Zelsterbeek hier door het gebied meanderen en de hoogteverschillen die er zijn.

7. ZELSTERBEEK

Wanneer je nu doorloopt via de 'W' route, krijg je op een gegeven moment een bordje dat aangeeft welke afstanden er zijn in de verschillende richtingen. Volg de richting naar de parkeerplaats 2,4 km. Je loopt dan langs de steile 'ravijnen' van de Zelsterbeek die prachtig door dit gebied meandert. Wist je trouwens dat zowel de Leu als de Zelsterbeek uitmonden in de Neerbeek? En dat alle beken in dit gebied niet van Oost naar West maar juist van West naar Oost lopen? Dit door het enorme verval (zo'n twintig meter) in dit gebied.

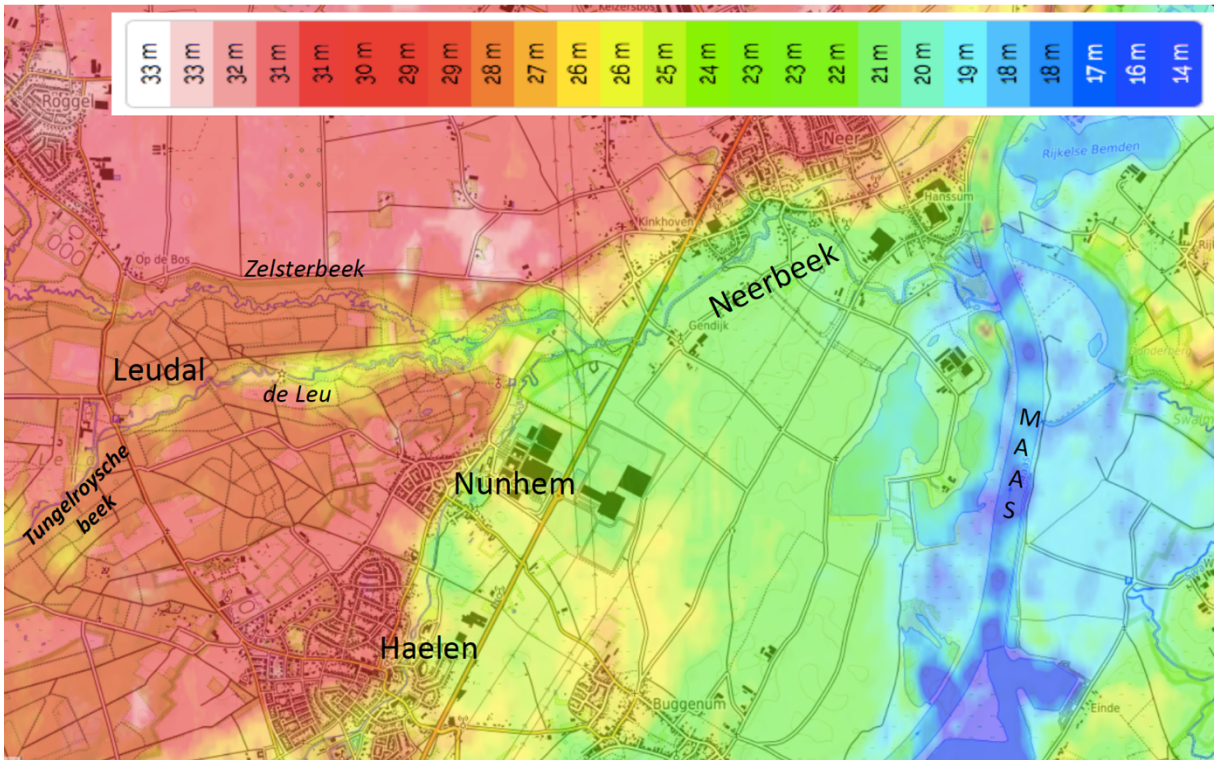

8. BEVERDAM

Wanneer je goed oplet, zie je ver onder in een meander. De 'hoofdgeul' wordt 'versperd' door een forse beverdam. Het wat zoekt zich daarom via een meander een andere weg. De bevers zorgen er met dit soort bouwwerken voor dat het gebied nat/vochtig/zompig blijft. Heel belangrijk ook in met name de droge periodes.

Je loopt door en komt weer uit bij de parkeerplaats. Hiermee is het eerste stuk van de route afgerond.

2e DEEL LEUDALROUTE | HEIDE-VENNEGEBIED – GRAFHEUVELS BUSJOP

START:
Ook nu ligt het startpunt bij de parkeerplaats aan de Roggelseweg in Haelen (Bij St. Elisabeth). En ook nu volg je de blauwe bordjes met de witte 'W'.

9. St. ELISABETHTOREN

Tegenover het Leudalmuseum loopt (aan de andere kant van de weg) een soort 'knuppelpad naar het terrein van Klooster St. Elisabeth. En naar de prachtige 15eeeuwse toren die hier nog staat. Een toren die is gebouwd door de heer van Horne-Altena als dank voor zijn herstel. Hij werd ziek toen hij onderweg was naar Compostella. Reden om ook de kenmerkende schelp voor deze bedevaartstocht in boven de entree van de toren te verwerken.

10. PESTHUISJE

Wanneer je langs het klooster/verzorgingscentrum loopt op het terrein van St. Elisabeth kom je uit bij het PESTHUISJE. Toen in de middeleeuwen de pest uitbrak, werden pestlijders afgezonderd verzorgd; achter in de kloostertuin staat nu nog een pesthuis uit 1682.

We lopen nu terug naar het fietspad dat richting Heythuysen loopt. Na enkele tientallen meters sla je linksaf richting het BAKHUUSKE en de KLOOSTERHOF. Daar start de 'W' route die door het vennengebied loopt en richting 'Busjop' gaat.

ROUTE
Iets voorbij het 'BAKHUUSKE' staat een richtingwijzer met de 'W' route. Ook in dit deel van het Leudal is de route goed aangeduid. Wij gaan h'm daarom niet helemaal beschrijven en blijven even bij de hoofdlijnen zoals getoond in ons programma. Kijk voor de route op het kaartje in deze info.

11. VENNEN

Het Vennengebied in het Leudal is een bijzonder gebied, met stuifwanden en vele vennen. Natuurlijk bloeit de 'brem' in grote getalen. En dan te bedenken dat dit gebied enkele tientallen jaren geleden nog landbouwgrond met bijvoorbeeld 'maïs' was.

Foto Math de Ponti

12. GRAFHEUVELS

In de buurt van horecagelegenheid 'de Busjop' waar je uiteraard een fijne pauze kunt houden, liggen de Grafheuvels uit de Brons- en IJzertijd. In die periode waren in dit gebied nederzettingen gesticht.

Overleden bewoners werden gecremeerd en in de as werd in potten gedaan. Zo'n potten zijn ook in dit gebied gevonden. De grafheuvels zoals je die nu nog ziet, zijn op basis van de vindingen gereconstrueerd.

VEEL PLEZIER!

Wij wensen je veel plezier tijdens het ontdekken van het Leudal! Onze tip, maak er twee mooie ontdekkingstochten van! Info over het gebied vind je in het boek 'Het Leudal voor nu en altijd' van Hans Smulders en Phlip Bossenbroek. Zij waren ook te gast in ons programma.

MEER INFO!

Wil je meer weten over dit mooie gebied en/of andere mooie natuurgebieden in Grenspark Maas-Swalm-Nette. Kijk dan in het boek 'Natuur voor elkaar', uitgegeven door het Natuur Historisch Genootschap. Verkrijgbaar bij de betere boekwinkel. Prijsindicatie € 15,00.
ISBN 978-90-74508-28-5

OP PAD MET MATH

Ontdek de Midden-Limburgse Natuur

ROUTE 3